

04070, м. Київ, вул. Борисоглібська, буд. 3, 5-й поверх,
тел: +38 (044) 392-73-71
email: info@unba.org.ua, веб-сайт: www.unba.org.ua

5th floor, 3 Borysoglibska st., Kyiv, 04070, Ukraine
phone: +38 (044) 392-73-71
email: info@unba.org.ua, web-site: www.unba.org.ua

**Голові Комітету Верховної Ради
України з питань соціальної політики
та захисту прав ветеранів
Галині ТРЕТЬЯКОВІЙ
вул. Михайла Грушевського, 5,
м. Київ, 01008
e-mail: tretiakova@rada.gov.ua**

Шановна Галино Миколаївно!

Національна асоціація адвокатів України (далі – НААУ) висловлює Вам свою повагу та звертається стосовно такого.

25 березня 2024 року у Верховній Раді України було зареєстровано проект Закону “Про внесення змін до деяких законів України щодо правового статусу громадських об’єднань ветеранів війни” (реєстр. № 11123) (далі – законопроект).

З огляду на важливість змін, що пропонуються, НААУ здійснила його правовий аналіз.

Відповідно до пояснювальної записки до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо правового статусу громадських об’єднань ветеранів війни» (реєстр. № 11123 від 25.03.2024) метою прийняття є законодавче врегулювання визначення громадських об’єднань ветеранів війни, яке сприятиме посиленню їх організаційної та інституційної спроможності, а також забезпечить участь ветеранів та їх громадських об’єднань у прийнятті і реалізації владних рішень.

Законопроектом передбачено внесення змін, зокрема, до найменування статті 20 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», виклавши його в такій редакції: «Громадські об’єднання та підприємства ветеранів війни».

Пропонується внести зміни до вказаного Закону, доповнивши частиною першою такого змісту: «громадські об'єднання ветеранів війни – неприбуткові громадські організації та спілки, які зареєстровані відповідно до вимог законодавства та утворені з метою захисту прав і свобод, задоволення суспільних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни та членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України».

Проте зміни, які передбачається внести до вказаної норми закону, стосуються лише громадських об'єднань, положення, які б стосувалися регулювання здійснення підприємницької діяльності ветеранами війни, відсутні, як наслідок, формулювання є не коректним та в частині потребує виключення слова «підприємств» з найменування статті Закону.

Варто зауважити, що 29.10.2024 Верховна Рада України підтримала низку законопроектів у ветеранській сфері, у т. ч. і законопроект про ветеранське підприємництво (реєстр. № 10258 від 13.11.2023), який спрямований на створення сприятливих умов для започаткування та розвитку ветеранського підприємництва, підвищення його конкурентоспроможності, вирішення проблем реінтеграції ветеранів війни в цивільне життя та сприяння сталому розвитку України загалом.

Законопроект має узгоджуватися з чинними нормативно-правовими актами, забезпечувати послідовне логічне викладення нормативного матеріалу, правильне його розуміння, а відтак і застосування з метою уникнення суперечностей. Аналізувати чинне законодавство необхідно з урахуванням рішень Конституційного Суду України у справах щодо конституційності законів з питань, що належать до предмета правового регулювання майбутнього закону.

Так, Закон України «Про громадські об'єднання» є основоположним та визначає правові та організаційні засади реалізації права на свободу об'єднання, порядок утворення, реєстрації, діяльності та припинення громадських об'єднань.

Згідно з вимогами частини першої статті 5 вказаного Закону закріплено, що громадське об'єднання може здійснювати діяльність зі статусом юридичної особи або без такого статусу. Громадське об'єднання зі статусом юридичної особи є непідприємницьким товариством, основною метою якого не є одержання прибутку.

У той же час статтею 62 Господарського кодексу України закріплено визначення підприємства як організаційної форми господарювання.

З наведеного вбачається необхідність доопрацювання, оскільки у запропонованому вигляді зміни не відповідають принципу правової визначеності, який є складовою принципу верховенства права (стаття 8 Конституції України). Відповідно до правової позиції Конституційного Суду України принцип правової

визначеності вимагає чіткості, зрозумілості й однозначності правових норм, зокрема, їх передбачуваності (прогнозованості) та стабільності.

У проєкті Закону визначається лише мета утворення громадського об'єднання ветеранів війни – захист прав і свобод, задоволення суспільних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни та членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України.

У той же час не є зрозумілим, чи обов'язкова участь ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни та членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України (або хоча б деяких із цих категорій осіб) у заснуванні чи/та діяльності (шляхом членства) громадського об'єднання ветеранів війни. Натомість наведена у проєкті дефініція може тлумачитися таким чином, що будь-яке громадське об'єднання, визначивши у своїх статутних документах відповідну мету діяльності, отримує статус громадського об'єднання ветеранів війни та відповідно отримує право на визначені законом пільгові умови діяльності, зокрема, передачу в оренду майна без проведення аукціону, надання центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, Радою міністрів Автономної Республіки Крим фінансової підтримки, кредитів з коштів відповідних бюджетів, а також безплатно будинків, приміщень, обладнання та іншого майна, необхідного для здійснення їх статутних завдань, звільнення від плати за користування комунальними послугами у приміщеннях та будинках, які вони займають.

Відсутність визначеності та дієвого механізму правового регулювання цього питання може спричинити негативні наслідки, зокрема пов'язані з нераціональним використанням бюджетних коштів, державного та комунального майна. Отже, підстави віднесення громадського об'єднання до категорії громадських об'єднань ветеранів війни потребують уточнення та чіткої регламентації.

Голова

**Національної асоціації адвокатів України,
Ради адвокатів України**

[ПІДПИС]

Лідія ІЗОВІТОВА